Anul VI.—No. 133 | 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Județe | Sâmbătă, 17 (29) Iunie 1889.

UNIVERSUL

APARE IN TOTE ZILELE LA 7 ORE DIMINEATA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, STRADA BREZOIANU 19, BUCUREȘTI

ABONAMENTE

CAPITALĂ:		IN JUDEȚE:	
Pe un an	20 Lei	Pe 1 an	24 Le
Pe 6 luni	10 „	Pe 6 luni	12 „
Pe 3 luni	„	Pe 3 luni	6 „

ANUNȚURILE, INSERȚIILE ȘI RECLAMELE
SE PRIMESC NUMAI LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
BUCUREȘTI STRADA BREZOIANU 19, BUCUREȘTI

Umberto la Berlin. Revista trupelor. — (Vezi pagina 3-a)

CALENDAR PE 1889

Ortodox

Vineri, 16 Iuniu.—Sf. Tihon.

Catolic

Vineri, 27 Iuniu.—Sf. Leon.

Soarele răsare la 4.19; apune la 7.47

Efemeride

16 Iuniu 1848.—Membrii guvernului provizariu intră în Bucureşti, după fuga lui Vodă Bibescu.

BUCUREȘTI, 16 IUNIŬ

Peste câte-va zile se termină ezamenele; apoĭ se vor împărți premiile şi, în urmă, profesorĭ şi şcolarĭ, se vor duce să petrécă în veselie lunile de vacanță şi să-şĭ refacă puterile perdute în 10 lunĭ de muncă zilnică.

Fericiți şcolarĭ, fericiți profesorĭ!

Din lumea şcoaleĭ rămâne însă cine-va mâhnit pe când toți ceĭ-l-alți sunt veseli, îngrijit când toți ceĭ-l-alți aŭ pus grijile în cuĭ s'aleargă pe câmpiile înverzite saŭ se caţeră pe munții păduroşi.

Acest cine-va, care aruncă o umbră pe seninătatea lumiĭ şcolare în momentul de faţă, e bietul servitor al şcoleĭ.

* * *

In adevĕr—pentru ce, nu ne putem esplica—s'a hotărît ca servitorilor de la şcoli să li se taie salariile pe timpul vacanţelor.

Aşa că, pe când toți ceĭ-l-alți resuflă uşurați, bieții servitorĭ privesc cu îngrijire la momentul când şcóla va fi închisă, căci din acel moment nu vor mai avea cu ce să-şĭ cumpere pâinea de toate zilele pentru ceĭ şi copiĭ, cu ce să-şĭ plătéscă chiria, cu ce să-şĭ îmbrace familia.

Aceasta e cauza pentru care sermaniĭ oameni sunt atât de mâhniți.

* * *

Fără vorbă multă: s'a făcut o nedreptate luându-se această dispoziție, o nedreptate din cele maĭ marĭ.

Cu ce se îndreptăţeşte o asemene măsură neumană?

Servitorii n'aŭ nimic de lucru în timpul vacanţeĭ. Aşa e. Dar niciĭ profesorii n'aŭ nimic de lucru în acest timp şi cu tóte astea nimĕnuĭ nu ĭ-a trecut prin cap să le ia salariile; ba încă li se plăteşte pe două lunĭ înainte. Magistrații asemene nu lucrează în vacanţe; cu tóte astea li se plăteşte regulat.

Ce! Servitorii nu sunt şi eĭ funcţionarĭ aĭ statului? Nu sunt şi eĭ înscrişĭ în buget? Nu fac şi eĭ serviciŭ public?

Firește, poziţiunea lor în stat e modestă, serviciile ce le aduc sunt modeste. Dar nu sunt necesare aceste servicĭ, tot aşa ca orĭ care altele?

Sunt, fără îndoială; căci dacă n'ar fi, atunci statul nu le ar plăti.

Din acest punct de vedere dar, măsura luată d'a nu se plăti salariile bieților servitorĭ, nu se póte îndreptăți cu niciĭ un chip.

* * *

Economie? Să fie luată această dispoziţiune în scop d'a realiza economiĭ?

Ar fi ridicul să se susție aşa ceva. In adevĕr, nu cu ceĭ 20—30 leĭ pe lună aĭ unuĭ servitor se pot face economiĭ.

S'ar fi ajuns la o economie, dacă s'ar fi reţinut macar parte din lefurile acelor funcţionarĭ carĭ primesc câte 600—700 şi 1000 leĭ pe lună şi se plimbă în vacanţe. Da, cu suspendarea saŭ cu reţinerea măcar in parte a unor asemeni lefurĭ s'ar fi uşurat bugetul. Dar cu 20 de leĭ!..

E ridicul, pur şi simplu.

* * *

Cu desevêrşire neumană şi neechitabilă e măsura luată.

Dacă reţii salariul unuĭ om înstărit, cu poziţiune bună în societate, calea-valea; omul nu piere.

Dar ce să se facă un biet om care cu leafa luĭ de peste an abia a putut să-şi satisfacă trebuinţele sale şi ale familieĭ şi n'a avut de unde să puie d'o parte niciĭ o centimă?

A lua într'un moment leafa unuĭ asemenea om, însamnă a'l arunca pe stradă, pe el, femeie şi copiĭ, a-ĭ arunca pe toți în mizerie.

Gânditu-s'a cine-va la aceasta când s'a luat nedreapta şi de nimic justificata măsură?

* * *

Am aprobat pe ministrul instrucţiuneĭ când a acordat profesorilor salariile înainte de vacanţe, ca să se pótă duce să se odihnească; am făcut acésta pentru că măsura e bună, căci n'avem niciĭ un interes la ea; nimeni de la acest ziar nu face parte din corpul didactic.

Nu putem însă decât să dezaprobăm măsura luată faţă cu bieții servitorĭ aĭ şcólelor şi să cerem să se aducă îndreptare. Căci nimic n'o justifică şi ea e neumană şi nedreaptă.

DIN AUSTRIA

(Corespondența part. a „Universului“.)

Viena, 12 Iunie.

Alarme

Zilele trecute, am fost aci copriņşi de o spaimă, cum numaĭ în 1866 şi în 1876 s'a vĕzut între locuitoriĭ capitaleĭ. Fără ca să se pótă da esplicaţia anumită a acesteĭ panice, opinia publică şi Bursa eraŭ agitate ca în ajunul unuĭ rĕzboiŭ.

Cauza principală a acesteĭ spaime a fost, de sigur, ca în tot-d'auna, o serie de machinaţiunĭ ale jucătorilor de bursă interesați pentru gheşefturile lor; a doua cauză, mai bine cuvîntată, aŭ fost măsurlle de înarmare grabnică luate de Rusia.

Cercurile oficióse n'aŭ fost, de astădată, acele carĭ aŭ provocat alarmele. Din contra, imediat, din partea oamenilor de la putere, s'aŭ ivit protestărĭ pentru pace.

Aceasta totuşi n'a împedicat ca autoriĭ manopereĭ să puie în buzunar câte-va milioane.

Temeri

Totuşi, e cuvînt ca să eziste oare-carĭ temeri.

Rusia, care indirect a intervenit în Serbia şi în Muntenegru, de sigur că n'a făcut aceasta numaĭ aşa, de florile mĕruluĭ.—Ea de sigur are intenţia—într'un viitor apropiat—de a interveni în mod efectiv şi pe faţă.

Acest fapt va justifica oare-carĭ cereri de credite pe cari desigur guvernul le va face pentru armată.

Singurul simptom care să pare mai ciudat bărbaţilor noştri de stat, e afişarea unei convenţii militare pe care imperiu moscovit ar fi încheiat'o cu Serbia. Bunul simţ nu te lasă să nu te gândeşti îndată faţă cu acest fapt, la oare-carĭ intenţii ascunse.

Apărarea Bosnieĭ

Lucrul acesta a avut echoŭ, căci sunt pozitiv informat că se vor întări mult garnizoanele din Bosnia şi Herzegovina.

De alt-fel, aceste ţărĭ, cu tóte depeşile rĕutăcióse cari să împrăştie, sunt liniştite.

Din punct de vedere economic, Bosnia progresează mereŭ, şi cu mare răpeziciune. Din această cauză, agitatoriĭ sunt din ce în ce mai neputincioşi.

Capitala, Seraievo, a ajuns în puţin timp un oraş european. El e pavat, curaţat, aliniat şi s'aŭ început lucrărĭ pentru a se aduce apă de izvoi în oraş. Pe când lă început Bosnia era socotită de funcţionariĭ noştri ca un loc de ezil, acum mulți să rógă să fie trimişi în noua provincie.

Pênĕ acolo s'a ajuns cu civilizaţia în această ţară nu de mult aprópe sĕlbatică încât s'a întemeiat, la 80 de kilometri de Seraievo, la Denica, şi o fabrică de hârtie putând să concureze cu cele maĭ marĭ stabilimente de acest fel.

Toți cred aci că unirea desĕvêrşită a Bosnieĭ, şi prin sentiment, cu Austria se va putea efectua în curênd.

Rebelĭ

Elemente rebele tot maĭ sunt.

Sunt uniĭ ómenĭ—maĭ ales de profesie bandiți — carĭ-şi exercită meseria de tâl-